

Ülevaade koduvisiitidest eri riikides

Kodune tervise visiit (*Home health visiting - HHV*) ehk koduvisiit on olemas teatud määral kõigis Põhja- ja Lääne-Euroopa riikides, osana iga riigi universaalsest tervishoiusüsteemist. Nende riikide hulka kuuluvad **Taani**, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, **Suurbritannia**, Iirimaa, Itaalia, Holland, Norra ja Rootsi. Kõige ulatuslikumad ja pikaajalisemad koduvisiitide programmid on arendatud Suurbritannias ja Taanis.

Taanis, Suurbritannias, Iirimaa ja Hollandis külastavad terviseõed peaaegu kõiki vastsündinuid ja nende emasid kodudes esimese eluaasta jooksul mitmel korral. Soomes, Saksamaal ja Itaalias pakutakse üks või kaks sünnitusjärgset visiiti, lisaviitide vajadust hinnatakse individuaalselt.¹

Haiglas oleku perioodi lühenemisest tingituna on olulised ämmaemanda/õe sünnitusjärgsed kodused ennetavad tervise visiidid, mis võiks toimuda paar päeva pärast sünnitust².

Ennetavate tervisevisiitide eesmärgid:

- Rinnaga toitmise õpetamine ja tugi
- Emadusega kohanemisel kaasaitamine, sh ema-lapse suhte tugevdamine
- Perekonna toetamine
- Lapse terviseprobleemide osas nõustamine
- Ravi järjepidevuse tagamine ja kättesaadavuse lihtsustamine

Riik	Sisu	Allikas
Holland	Esmatasandi ämmaemanduskeskused. Sünnituse eelse ja järgne nõustamine 24/7. Sünnitusjärgsed visiidid kodudes. Visiit on planeeritud 7-8 päeva pärast lapse sündi ja võtab 15-60 minutit. Ämmaemand teeb tihedat koostööd emadus-assistendiga (Hollandi mudel) sünnijärgsel periood.	http://www.knov.nl/fms/file/knov.nl/knov_downloads/527/file/Midwifery%20in%20the%20Netherlands%20%28for%20countries%20with%20limited%20internet%20access%29.pdf?download_category=overig
USA	Tegevusloaga õendustöötaja (CNM) ³ on iseseisev teenusepakkuja 50 osariigis, kes on defineeritud kui esmatasandi teenuse pakkuja. 33% õendustöötajatest (CNM) teevad tööd esmatasandil. UK programmi põhjal tehtud testperioodi tulemusena leiti kasu paranenud vaimne seisund, vähem järgmiseid koheseid rasedusi ⁴ .	http://www.midwife.org/Essential-Facts-about-Midwives
UK	Päev pärast kojuminekut külastab peret esmatasandi meeskonna ämmaemand. Ta teeb individuaalse plaani ja võib jätkata külastusi kuni 28 päeva sünnitusest. Kodu emadusega kohanemine, perekonna toetamine, imetamise nõustamine ja tugi.	http://www.wsh.nhs.uk/ServicesAtoz/ClinicalServices/EM/Maternity/onceyouhavegonehome.aspx Ravijuhend – Postnatal care: https://www.nice.org.uk/guidance/CG37/evidence/full-guideline-485782237

¹ https://www.princeton.edu/futureofchildren/publications/docs/03_03_02.pdf

² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27321721>

³ Certified Nurse-Midwives

⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1595301/>

	Keskmine visiitide arv koju on 3,8 ja 98% külastas perekonda sünnituse järgselt ämmaemand. ⁵	https://www.npeu.ox.ac.uk/downloads/files/reports/Maternity-Survey-Report-2010.pdf
Soome	Esimest last ootava või esimese lapse saanud peret külastab tervisekeskuse õde enne sünnitust ja peale sünnitust. Teised koduviisidid tehakse vajadusepõhiselt. Koduviisidid sisu on kirjeldatud nn kontroll-lehena. Enamus sünnitusjärgseid koduviisididid teevad kas ämmaemand või terviseõde.	https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/aitiys_ ja_ last_ enneuvola/aitiysneuvola/kotikaynnit http://www.julkari.fi/handle/10024/110521 Seadusandlus http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110338
Rootsi	Peredele pakutakse informatsiooni, abi ja tuge esimestel päevadel peale koju jõudmist vastsündinuga kodus keskkonnas. See võimalus annab inimesele turvalisuse, et teenus on lähedal ja kergesti kättesaadav.	https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:142099/FULLTEXT01.pdf
Norra	Umbes 2 nädalat peale sünnitust läheb koju terviseõde. See ei ole kohustus, aga võimalus. Terviseõde tuleb koju esimestel nädalatel peale vastsündinuga koju jõudmist. Peredel on ka kontakt keskusega või haiglaga, kui nad vajavad abi. Laps vajab esimest tervisekontrolli kui ta on 6 nädalat vana. Tervisekeskuses võite kohtuda ka teiste lapsevanematega, kes on äsja emaks saanud.	http://mylittlenorway.com/2009/10/having-a-baby-in-norway-postnatal-home-visit/ http://www.matportalen.no/rad_til_spesielle_grupper/tema/gravide/arti cle10996.ece/BINARY/Pregnancy,%20Obirth%20and%20the%20postnatal%20period%20in%20Norway%20(PDF)
Taani	Tervishoiutöötaja kaalutletud otsus, kas kodu külastatakse ka sünnituseelsel perioodil. Sünnitusjärgsel perioodil tehakse mitmeid visiite. 80 % visiite tehakse peredele, kellel on alla pooleteiseaastane laps kodus. Prioriteetsed rühmad: perekonnad väga väikeste lastega, üksikemad, noored emad, esmakordselt emaks saanud, immigrantidest emad, sotsiaalselt isoleeritud emad ja ebapiisavate oskustega emad.	https://www.princeton.edu/futureof children/publications/docs/03_03_02.pdf
Kanada (Ontario näitel)	Eesmärk: igale emale ja vastsündinule pakutakse vajaminevat abi terviseküsimustes esimeste elunädalate jooksul. Kõikidel peredel on ligipääs vanemlikule infole ja toele, mis vastab nende vajadusele. Alates 48 h tundi haiglast lahkumist pakutakse kõikidele emadele koduviisiti. Kui ema koos lapsega on haiglast koju läinud alla 60 tunni, pakutakse koduviisiti veel tungivamalt. Esmane hinnang tehakse telefoni teel struktureeritult. Kodus struktureeritud hindamine. Kanadas on erinevaid lähenemisi sünnitusjärgsele koduviisidile.	http://www.health.gov.on.ca/english/providers/pub/child/hbabies/postpartum.html#Vision
Saksamaa	Pärast sündi külastab ämmaemand kodu peret kui laps on kümme päeva vana. Ta kontrollib ema ja lapse füüsilist tervist ning annab lapsehoolduse osas praktilist nõu. Isegi pärast lapse kümne päeva vanuseks saamist kaetakse koduviisidid või telefoni nõustamine ravikindlustuse poolt.	https://www.angloinfo.com/how-to/germany/healthcare/pregnancy-birth/postnatal-care

⁵ <https://www.npeu.ox.ac.uk/downloads/files/reports/Maternity-Survey-Report-2010.pdf>

Prantsusmaa	<p>Võimalik koduvisiit, enamuses siiski kutsutakse laps koos emaga vastuvõtule. Esimene visiit on 8.päev sünnitusjärgselt.</p> <p>Compulsory medical examinations of children are carried out at regular intervals. The first is within eight days of giving birth in France.</p> <p>Mothers and children can also access mother and infant care (Protection Maternelle et Infantile, PMI) at local maternal and child health clinics (MCH) after giving birth in France. Staff there will provide postnatal checks, nutritional and health advice and can even administer vaccinations. This can be a valuable support, so ask your doctor or midwife about the benefits of mother and infant postnatal care. They will also be able to provide you with more detailed information on how to sign up for the service.</p>	http://www.expatica.com/fr/healthcare/Having-a-baby-in-France_107664.html
-------------	--	---

WHO soovitud sünnitusjärgseks koduvisiidiks⁶ 2013. –

http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/97603/1/9789241506649_eng.pdf?ua=1

Tõendusmaterjalid:

<p>Schedules for home visits in the early postpartum period. 2013</p> <p>Authors: Naohiro Yonemoto, Therese Dowswell, Shuko Nagai, Rintaro Mori</p> <p>Findings of this systematic review were inconsistent. Postnatal home visits may promote infant health and maternal satisfaction. However, the frequency, timing, duration and intensity of such postnatal care visits should be based upon local needs.</p>	<p>http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/14651858.CD009326.pub2/abstract</p>
<p>The effect of early postpartum home visits by health visitors: a natural experiment.</p> <p>Kronborg H¹, Vaeth M, Kristensen I Public Health Nurs. 2012 Jul-Aug;29(4):289-301</p> <p>Nonstandardized home visits by health visitors were associated with a longer breastfeeding duration. The postnatal visits depended on parity and unmet needs increased the use of medical services.</p>	<p>https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22765241</p>

⁶ http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/97603/1/9789241506649_eng.pdf

Kuluanalüüs

<https://www.rcm.org.uk/sites/default/files/Pressure%20Points%20-%20Postnatal%20Care%20Planning%20-%20Web%20Copy.pdf>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed?term=15466099>⁷

---

⁷ Cost-effectiveness of postnatal home nursing visits for prevention of hospital care for jaundice and dehydration.

Otsingusõnad:

postpartum care

postpartum home visit

health visitors

postnatal visits at home (in Sweden etc)

[District nurse](#), [First-time parents](#), [Home visiting](#), [Sweden](#)

Home health visiting

postbirth visits